

Paragraf 160

Ärendenummer KS2022/520

Antagande av näringslivsprogram 2023-2027

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. målet under punkt 2.3 gällande Svenskt Näringslivs ranking stryks som mål för programmet.
2. målsättningen för NKI höjs till 80.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta näringslivsprogram 2023–2027, enligt förslag daterat 2023-06-20

Sammanfattning

Näringslivsprogrammet 2023–2027 ger den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun och pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet.

Kommunstyrelsen har skickat programmet på remiss till tekniska nämnden, miljöoch byggnadsnämnden, socialnämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, ENA Energi AB, AB Enköpings Hyresbostäder samt räddningstjänsten Enköping-Håbo att besvara senast 31 mars. Remissvaren har beaktats och kommenteras i sammanställning och analys av inkomna remissvar. Remissvaren har över lag varit positiva till näringslivsprogrammet.

När näringslivsprogrammet antagits ska handlingsplaner arbetas fram av nämnderna. De aktiviteter som innebär kostnader ska specificeras i nämndernas årsplaner inför kommande budgetår under programperioden 2024–2027. Ett väl fungerande och konkurrenskraftigt näringsliv utgör en viktig ekonomisk grund för Enköpings kommun. I näringslivet skapas arbetstillfällen, och de skatteintäkter som kommer från näringslivet bidrar till tillväxt och en god kommunala service. Den gröna omställning som pågår och som krävs för att nå våra gemensamma hållbarhetsmål kräver ett nära samarbete mellan näringslivet och offentlig sektor.

Yrkanden

Jesper Englundh (S) yrkar att målet under punkt 2.3 gällande Svenskt Näringslivs ranking stryks som mål för programmet.

Peter Book (M) yrkar bifall till Jesper Englundhs (S) yrkande.

Anders Wikman (NE) yrkar att målsättningen för NKI höjs till 80.

Peter Book (M) yrkar bifall till Anders Wikmans (NE) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns tre förslag till beslut; dels huvudförslaget och dels två ändringsyrkanden.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med huvudförslaget och finner så.

Ordförande frågar därefter om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med Jesper Englundhs (S) och Anders Wikmans (NE) ändringsyrkanden och finner så.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2023-05-22

Sammanställning och analys av inkomna remissvar, 2023-04-20

Förslag, Näringslivsprogram 2023–2027, 2023-05-19

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden 2023-02-09 § 33, Dnr 2022–978

Protokollsutdrag, Socialnämnden 2023-03-28 § 57, SN2022/199

Protokollsutdrag, Tekniska nämnden 2023-03-23 § 32, TF2022/1237

Protokollsutdrag, Upplevelsenämnden 2023-03-16 § 23, UPN2022/204

Protokollsutdrag. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2023-03-15 § 39, UAN2022/1358

Protokollsutdrag, Vård- och omsorgsnämnden 2023-03-29 § 45, VON2022/160

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige, för åtgärd

Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023-2027

Ärendenummer
KS2022/520

Dokumenttyp
Program

Ersätter
-

Beslutad av
Kommunfullmäktige

Gäller för
Samtliga nämnder

Gäller f.om.
2023-06-19

Ansvarig funktion
Näringslivschef

Gäller t.om.
2027-12-31

Reviderad

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	1
1.1	Enköpings näringsliv	1
1.1.1	Företagande i utveckling	1
1.1.2	Företagsnära tjänster och gröna näringar kliver fram	1
1.2	God kommunal service	2
1.3	Hållbar tillväxtkommun	2
1.4	Dialog med näringslivet centralt i kommunens utveckling	3
2	Näringslivsprogram	4
2.1	Vad är Enköpings näringslivsprogram	4
2.2	Syfte.....	4
2.3	Avgränsningar	5
2.2	Målbild näringslivsutveckling 2023–2027	5
2.3	Mål för näringslivsprogrammet	6
2.4	Prioriterade fokusområden	6
2.4.1	Service och bemötande.....	7
2.4.2	Dialog och samverkan	8
2.4.3	Effektiv och hållbar samhällsbyggnadsprocess	9
2.4.4	Strategiskt etablerings- och tillväxtarbete	11
2.4.5	Stärkt plastvarumärke för ökad attraktivitet och stolthet.....	13
2.4.6	Kompetensförsörjning.....	14
2.5	Genomförande	16
2.5.1	Handlingsplaner med aktiviteter	16
2.5.2	Ett internt lagarbete och externt samspel.....	17
2.5.3	Omvärlden påverka prioriteringar	17
2.6	Uppföljning och utvärdering	17

1 Bakgrund

1.1 Enköpings näringsliv

Enköpings samlade näringsliv genererar ca 3,1 miljarder i skatteintäkter (år 2021) och sysselsätter 11 200 personer. Under år 2021 startades 336 nya företag i kommunen i huvudsak inom branscherna logistik och bygg. Majoriteten av företagen i Enköping är småföretag med färre än 10 anställda. Småföretagen utgör en stor majoritet av samtliga företag i kommunen. Det är också bland småföretagen som den största tillväxten sker och flest arbetstillfällen skapas. Enköping har en bra branschbredd (Bisnode2021) med flera starka branscher med god lönsamhet och positiv utveckling.

1.1.1 Företagande i utveckling

Det gynnsamma geografiska läget i Mälardalsregionen i kombination med ett ökat intresse för inflyttning till mellanstora kommuner och den snabba digitaliseringen har gjort att kommunens attraktionskraft ökat snabbt de senaste åren. Tillväxten sker idag framförallt inom lager och logistik, bygg- och tillverkningsindustrin. Ledningsregementet är en av Enköpings största arbetsgivare med fokus på ledningssystem och IT-säkerhet. Regementets närvaro har skapat gynnsamma förutsättningar för tillväxt även inom den privata IT-säkerhetsbranschen. Tillgång till innovation och forskning bidrar också till näringslivets utveckling och konkurrenskraft. Samverkan med universiteten i Uppsala och Västerås/Eskilstuna möjliggör för näringslivet att ta del av viktig forskning inom tex energi och teknik. I digitaliseringens spår växer nya typer av företag och tjänster fram, där det idag är möjligt att verka såväl lokalt som globalt från samma fysiska plats. Ett värde som adderar till kommunens starka "slogan" Sveriges närmaste stad. Nu även med tillgång till den digitala världen.

1.1.2 Företagsnära tjänster och gröna näringar kliver fram

Av kommunens ca 5100 aktiva företag år 2022 verkar ca 1000 av dessa på landsbygden. Flera lantbrukare har utvecklat nya verksamhetsgrenar i kombination med att bruka marken vilket bidragit till att även besöksnäringen

växer i kommunen. Som exempel kan nämnas Fjärdhundralands ekonomiska förening som framgångsrikt (Stora turistpriset 2021) samlar över 200 företagare, föreningar och privatpersoner verksamma inom besöksnäring, livsmedelsproduktion, café och restaurang m.m. Besöksnäringen skapar förutsättningar för en levande landsbygd och ett starkt näringsliv i hela kommunen. Tillgången till kultur, idrott, föreningsliv är viktiga parametrar som bidrar till kommunens attraktionskraft för såväl företagare som boende. Landsbygdsprogram ska bidra till fortsatt utveckling av näringsliv och samhälle på landsbygden och ge förutsättningar för företag att växa och utvecklas inom till exempel besöksnäringen.

1.2 God kommunal service

Enköping är en kommun i tillväxt. År 2021 stod Enköping för den 4:e snabbaste tillväxten i Sverige av alla kommuner. Efterfrågan på mark och lokaler ökar, så även behovet av bostäder, skolor, fungerande infrastruktur, energiförsörjning m.m. för att tillgodose näringslivets och samhällets behov. En effektiv kommunal service och samhällsbyggnadsprocess, blir allt viktigare för att tillgodose dessa behov.

För att lyckas krävs ett nära samarbete mellan näringsliv, kommun och kommuninvånare men också ett stort ansvarstagande för att tillväxten sker på ett hållbart sätt med minimal påverkan på våra gemensamma resurser.

1.3 Hållbar tillväxtkommun

Enköpings kommun har höga ambitioner och tydliga mål vad gäller hållbarhetsarbetet och har tecknat ett Klimatkontrakt med mål att bli klimatneutrala år 2030. Arbetet sker bl.a. inom ramen för Klimatkontraktet och projektet Viable Cities, där Enköping representerar målgruppen en mellanstor kommun i tillväxt. Ett strategiskt viktigt engagemang där Enköping bidrar till klimatomställningen på nationell nivå och tar ansvar för medborgarnas och företagens förväntningar och framtidsperspektiv.

Ett diversifierat och välmående näringsliv är en grundläggande förutsättning för Enköpings fortsatta positiva utveckling. Genom företagen skapas arbetstillfällen och sysselsättning för våra kommuninvånare, skatteintäkter som möjliggör vår samhällsservice, upplevelser, skola, vård och infrastruktur, m.m. Viktiga förutsättningar för att leva och verka i Enköping. Genom att utveckla och marknadsföra platsen Enköping och vårt unika erbjudande kan vi locka fler nya

företag, efterfrågad kompetens och investeringar hit som kompletterar befintliga näringslivet på ett positivt sätt.

1.4 Dialog med näringslivet centralt i kommunens utveckling

Snabba omvärldsförändringar och tillväxt innebär att den kommunala organisationen måste ställa om sitt arbetssätt för att bibehålla en hög servicenivå och för att kunna ta del av de utvecklingsmöjligheter som ges. Det ställer krav på ett nytt innovativt och agilt förhållnings- och arbetssätt men också på hur vi organiserar oss och vilken kompetens vi lockar till oss. En utvecklad dialog med näringslivet i de strategiska utvecklingsfrågorna skapar förutsättningar för samproduktion och tydliggör parternas roller och ansvar.

2 Näringslivsprogram

2.1 Vad är Enköpings näringslivsprogram

Näringslivsprogrammet beskriver kommunens uppdrag och prioriteringar för att uppnå målet med att skapa de bästa förutsättningar för företag som vill starta, växa och etablera sig i Enköpings kommun.

Programmet ska kompletteras med handlingsplaner som beskriver metoder, insatser och aktiviteter för genomförande mot måluppfyllelsen. Varje nämnd beaktar programmet i sin årsplan. Kommunstyrelsen har ett övergripande samordnings- och uppföljningsansvar för att näringslivsprogrammet efterföljs.

Näringslivsprogrammet är framtaget genom dialog med det lokala näringslivet. Detta har skett genom intervjuer, dialogmöten, företagsbesök och diskussion i olika forum såsom Näringslivsrådet, fastighetsägargruppen, Lantmännens Riksförbunds kommungrupp, Företagarna i Enköping, Fjärhundraland m.fl. samt i dialog med kommunens olika förvaltningar.

2.2 Syfte

Näringslivsprogrammet pekar ut den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun.

Programmet ger stöd i arbetet mot kommunens vision och målet "Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer".

Kommunens vision, "Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt bästa jag. Självklar livskvalitet, attraktivast i regionen och en hållbar omvärldsaktör", och de långsiktiga politiska målen för näringslivsarbetet är utgångspunkter för näringslivsprogrammet riktning och prioriteringar. Flera av de långsiktiga kommunala målen har bäring på näringslivsutvecklingen men särskilt, **Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer.**

Programmet pekar ut de fokusområden som ska prioriteras under programperioden 2023–2027 i syfte att uppnå de långsiktiga målen.

Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet och identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer avgörande för genomförandet och måluppfyllelsen.

2.3 Avgränsningar

Näringslivsprogrammet beskriver kommunens uppdrag och ambition med näringslivsarbetet i Enköping i strävan mot en attraktiv kommun med ett gynnsamt företagsklimat som ger bästa möjliga förutsättningar för att starta, driva, utveckla och etablera företag i Enköping.

Programmet omfattar inte alla områden som är av vikt eller på något sätt påverkar näringslivets utveckling i stort. Inom områden där kommunen ej har egen rådighet eller påverkan sker arbetet i samverkan med andra samhällsaktörer och organisationer som har uppdrag och rådighet över dessa områden på regional och nationell nivå. Där så är fallet ska Enköpings kommun delta och företräda de lokala företagen och näringslivets intressen på bästa sätt för att bidra till måluppfyllelsen i näringslivsprogrammet. Exempel på frågor som är av stor vikt för näringslivet, men som omhändertas helt eller delvis av andra organisationer, myndigheter eller ryms inom andra styrdokument är tex energiförsörjningen och infrastrukturfrågorna. Styrdokument såsom tex. översiktsplanen, bostadsförsörjningsprogram och energiförsörjningsstrategi är alla relevanta för näringslivsutvecklingen. Näringslivsprogrammet är branschöverskridande och innehåller inte specifika insatser för olika branscher utan fokuserar på övergripande strategiska fokusområden av stor vikt för näringslivets utveckling i stort, oavsett bransch. Ett eget landsbygdsprogram för Enköping är tex. under framtagande. Avseende besöksnäringen sker det nuvarande arbetet med stöd i den regionala besöksnäringstrategin för Uppsala län. Samspelet med näringslivsprogrammet blir väsentlig för att nå målbilden 2027.

2.2 Målbild näringslivsutveckling 2023–2027

Enköpings kommuns målbild med näringslivsprogrammet när programtiden är över är följande:

- Enköping är en välkänd och attraktiv plats för företag, kompetens och hållbar utveckling,
- Enköping är ett naturligt val för etableringar och investeringar inom flera tillväxtbranscher och inom hållbart samhällsbyggande,
- Enköpings kommun är en strategisk, professionell och aktiv partner som möjliggör för företag att starta, växa, utvecklas och etablera sig i Enköping,

- Former för dialog och samverkan mellan kommun och näringsliv, organisationer och akademi sker genom bransch- och näringslivsråd, strategiska partnerskap och utvecklingsprojekt. Enköping arbetar strategiskt med hållbarhet mot målet att bli klimatneutralt 2030. Samverkan med näringsliv sker på såväl strategisk som taktisk och operativ nivå.

2.3 Mål för näringslivsprogrammet

Inom följande målområden har kommunen en strategisk och aktiv roll:

- Vi har en hög tillgänglighet
- Vi bemöter företag och hanterar deras ärenden effektivt med hög servicenivå
- Vi är en affärsmässig och attraktiv partner i etableringsarbetet
- Vårt erbjudande till företagen är attraktivt och välkänt
- Vi är en strategisk partner för hållbara utvecklings- och tillväxtprojekt

Övergripande mål för näringslivsprogrammet är:

- Nöjd kund index (NKI), mål 80 i snitt och lägst 70 i index på alla serviceområden
- Nöjd upphandlings index (NUI), mål 70 i snitt

2.4 Prioriterade fokusområden

Med utgångspunkt i kommunens övergripande mål och vision samt näringslivsavdelningens uppdrag har vi identifierat sex fokusområden för en framgångsrik strategisk näringslivsutveckling. Fokusområdena är identifierade utifrån dialog med de lokala företagen samt utifrån olika mätningar som gjorts med koppling till kommunens servicegrad och företagsklimat. Internt i kommunen har dialog förts med de förvaltningar och enheter som har stor bäring på näringslivsarbetet.

För att stärka vår attraktivitet och konkurrenskraft hos näringslivet kommer följande **sex fokusområden prioriteras under programtiden, utan inbördes rangordning:**

- Service och bemötande
- Dialog och samverkan
- Effektiv och hållbar samhällsbyggnadsprocess

- Strategiskt etablerings-och tillväxtarbete
- Stärkt platsvarumärke för ökad attraktivitet och stolthet
- Kompetensförsörjning

2.4.1 Service och bemötande

Ett område som kommunen har full rådighet över är organisationens egen service till och bemötande av företagen. Enköpings kommuns service och myndighetsutövning ska kännetecknas av en hög servicegrad. Professionalitet, effektivitet och hög tillgänglighet ska vara ledord i all kundkontakt. Det ska vara möjligt som företagare att få service både digitalt och genom fysiska möten, utifrån behov. Kommunen ska vara en möjliggörare och samordna myndighetskontakter på ett effektivt sätt. Det ska vara lätt att göra rätt som företagare i Enköpings kommun.

2.4.1.1 En väg in i kommunen

Näringslivsavdelningen är för många företag vägen in i kommunen, som ska underlätta kontakten med kommunens olika förvaltningar och myndighetsområden. Andra vägar in i kommunen är via vårt Kontaktcenter. De förvaltningar som har mest kontakt med våra företagare är samhällsbyggnadsförvaltningen, miljö-och byggförvaltningen, upplevelseförvaltningen och kommunledningsförvaltningen, men även arbetsmarknad- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen, avseende serveringstillstånd.

Att ha en stor förståelse för företagens villkor och behov är avgörande för att kunna leverera bästa möjliga service. Rätt och tydlig information till företagen spelar också stor roll för upplevelsen av kommunens servicegrad. Det kan ske via webb eller i samband med olika informations-och dialogmöten med företagen.

Modellen Dukat Bord är ett exempel på där företagaren, i samband med komplexa företagsärenden, får möta olika funktioner inom kommunen vid ett och samma möte som fungerar väl och kan vidareutvecklas till fler områden.

2.4.1.2 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- Säkerställa att företagare upplever kommunen som tillgänglig, effektiv och serviceinriktad.

- Utveckla våra företagstjänster för att uppnå en effektiv ärendehantering med möjlighet för kunden att följa sitt ärende genom hela processen och korta handläggningstiderna
- Ständigt utveckla kommunikation och information till näringslivet för maximal tillgänglighet och principen det ska vara lätt att göra rätt.
- Uppträda/agera som en organisation där den enskilde tjänstepersonen/handläggaren agerar utifrån hög förståelse för företagets villkor och ansvarstagande för kunden genom hela ärendets gång.
- Erbjuda flexibla och anpassade mötesformer utifrån företagets behov, digitala och fysiska
- Erbjud och sprida information och kunskap om frågor och ämnen som är av stor betydelse för företagen och dess utveckling tex genom seminarier och dialogmöten.
- Informera och föra dialog med det lokala näringslivet kring offentliga upphandling i syfte att öka kunskap och förståelse samt möjliggöra för fler att delta i kommunens anbudsprocesser.

2.4.2 Dialog och samverkan

Ett framgångsrikt företagsklimat bygger på samverkan och nära dialog mellan kommunen och näringslivet. Att ha förståelse för näringslivets och de lokala företagens behov och utmaningar är av största vikt för att prioritera rätt när det kommer till insatser, aktiviteter och viktiga utvecklingsområden.

2.4.2.1 Organisationer på lokal och regional nivå

Samverkan med lokala och regionala aktörer inom det företagsfrämjande systemet är ett sätt att växla upp kommunens arbete och kunna erbjuda ett större utbud av företagstjänster. Viktiga partners är tex Företagarna, ALMI, Svenskt näringsliv, Handelskammaren, Region Uppsalas utvecklingsorganisation och Stockholm Business Alliance (SBA), som alla har ett brett utbud av tjänster och en bred kompetens inom relevanta kompetensområden.

2.4.2.2 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- Näringslivsavdelningen ansvarar för samverkan med det lokala näringslivet genom lokala näringslivs- och branschråd tex fastighetsägare, landsbygdsföretag och besöksnäringsföretag

- Initiera utvecklingsprojekt med koppling till prioriterade områden såsom kompetensförsörjning i samverkan med akademi, utbildningsanordnare och Region Uppsala
- Marknadsföra Enköpings erbjudande för investeringar och etableringar inom prioriterade branscher
- Samverkan med företagsaktörer kring relevanta utbildningar, företagsstöd, finansieringsmöjligheter och utvecklingsprojekt viktiga för de lokala företagens utveckling och attraktionskraft
- Intern samverkan i näringslivsfrågor sker bl.a. i Forum näringsliv med representation från de olika förvaltningarna samt avdelningar inom kommunledningsförvaltningen
- Samverkan för hållbar stadsutveckling i kommunen med Myranområdet som testbädd.
- Samverkan för centrumutveckling och arbete med mål Årets stadskärna 2025.

2.4.3 Effektiv och hållbar samhällsbyggnadsprocess

En attraktiv kommun med ett starkt och framgångsrikt näringsliv bidrar positivt till såväl **ekonomisk, social som ekologisk hållbar tillväxt**. Genom strategiskt och långsiktig samhällsplanering skapas förutsättningar för hållbar samhällsutveckling som inrymmer såväl ett brett utbud av nya bostäder, flexibla lokaler för kommersiell och samhällsviktig verksamhet och attraktiva miljöer för företag att växa i.

2.4.3.1 Samverkan med privata markägare

Idag äger kommunen en begränsad andel mark. Ett ökat tryck på intresset för mark i strategiska lägen nära transportvägar för industri – och lager/logistiketableringar gör att kommunen behöver öka takten för att skapa förutsättningar för dessa verksamheter. Det finns även behov av ersättningsmark för befintliga verksamheter som behöver omlokaliseras i takt med stadens omvandling. Här krävs ett nära samarbete med de privata markägarna i kommunen för att hitta konstruktiva lösningar som möjliggör tillväxt och underlättar för strategiskt viktiga etableringar i Enköpings kommun. Genom strategisk samplanering kan kommunen öka förutsättningar för såväl nya etableringar som omlokaliseringar inom expanderande områden.

Inom ramen för det samlade utvecklingsarbetet med att utveckla Enköpings centrum, Enköpings centrumsamverkan, sker samverkan mellan handlare,

fastighetsägare och kommunen. Enköping har satt upp ett tydligt mål mot att bli Årets stadskärna 2025. Verksamheten drivs genom föreningen Enköping centrumsamverkan i nära samverkan med kommunen.

2.4.3.2 Enköpingsmodell för stadsdelsutveckling

Området Myran är ett strategiskt viktigt område som ska utvecklas till en modern mötesplats för handel, affärer och bostäder. Myran är samtidigt en katalysator eller testbädd för Enköpings klimatomställning. En s.k. Enköpingsmodell arbetas fram som ska kunna användas för all stadsdelsutveckling i Enköping. Här sker arbetet i nära samverkan mellan kommunen, fastighetsägare, handlare och olika samhällsaktörer och finansiärer.

2.4.3.3 Energiförsörjning

En faktor av stor betydelse för samhällsutvecklingen i stort är tillgång på el. Utmaningen är likartad för stora delar av de regioner Enköping verkar inom och är högsta prioritet på både regional som nationell nivå. Frågan om tillräcklig elkapacitet för energiintensiva verksamheter och för att möta omställningen till eldrivna transportfordon behöver hanteras på många nivåer i samhället. Lösningar behöver utvecklas i samverkan mellan elnätsaktörer, regioner, kommuner, markägare och det privata näringslivet.

2.4.3.4 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- Planera för trygga hållbara stadsdelar och orter med god tillgång till samhällsservice, kommersiellt utbud och arbetsplatser.
- En sammanhållen samhällsbyggnadsprocess med effektiva flöden.
- Ha tydliga kriterier för markanvisningar som styr mot tänkt utveckling och målbild
- Verka för etableringar och tillväxtprojekt som stödjer kommunens mål om klimatneutralitet år 2030, går i linje med gällande klimatkontrakt och en ekonomisk hållbar utveckling
- Bedriva aktiv markpolitik för ökad kommunal rådighet och god planberedskap gällande mark för ett expansivt näringsliv.
- Verka för väl fungerande och utbyggd infrastruktur genom att utveckla lösningar lokalt, samt aktivt deltagande och påverkansarbete i regionala och nationella forum.
- Aktivt samarbeta med privata mark- och fastighetsägare genom tex branschråd såsom fastighetsägargruppen.

- Utveckla nya effektiva modeller för samverkan, partnerskap och utvecklingsprojekt i samarbete med näringslivet.

2.4.4 Strategiskt etablerings-och tillväxtarbete

Enköping är en attraktiv plats för etableringar och antalet förfrågningar från företag som vill etablera sig här ökar stadigt. För att lyckas med en långsiktig hållbar tillväxt och kunna konkurrera med andra kommuner och regioner behövs en tydlig etablerings-strategi som pekar ut vilka områden, branscher och verksamheter som kan bidra till Enköpings långsiktiga mål och hållbara tillväxt.

2.4.4.1 Ett brett näringsliv med bra branschbredd

Ett brett näringsliv skapar bättre förutsättningar och ger fler arbetstillfällen inom olika områden och branscher för människor med olika kunskapsnivåer och erfarenheter. Kommunen ska aktivt arbeta med att attrahera nya företag, behålla befintliga, stimulera nya att starta och inte minst stötta företag i tillväxt. En viktig del i detta är uppsökande och relationsbyggande verksamhet. Särskilt viktigt är kontakten med de företag som bidrar till kommunens målbild, som växer och vill växa hållbart och bidrar till fler arbetstillfällen i kommunen.

2.4.4.2 Stark tillväxt inom lager och logistik, gröna näringar och besöksnäring

En stark tillväxt sker inom lager och logistik. Enköpings strategiska läge i Mälardalen gör att antalet förfrågningar ökar stadigt. Tillväxten sker både hos befintliga fastighetsägare och genom nyetablering. Samarbete med de privata aktörerna är viktigt för att kunna tillgodose behovet framöver. Samtidigt går de gröna näringarna starkt framåt tillsammans med besöksnäringen i Enköping. Sverige och regionen. Här finns stor potential för Enköping att växa genom att underlätta för människor och företag att bo och verka på landsbygden i Enköpings kommun.

2.4.4.3 Kommunen ska vara en möjliggörare som möter upp företagens behov

Bra former för dialog och samarbeten med näringslivet och dess företrädare är grundläggande för att kunna möta de befintliga företagens behov. God kunskap om det lokala näringslivet gör också att kommunen kan ta initiativ till utvecklingsprojekt och samarbeten. Klusterbildningar, näringslivsstödjare, företagargorganisationer och andra nätverk är alla viktiga samarbetspartners i kommunens utveckling.

För att bli framgångsrika i den globala konkurrensen med andra städer och regioner, behöver Enköping arbeta systematiskt och aktivt med Stockholm Business Alliance (SBA) och Business Sweden som agerar globalt. Internationellt ägda företag har ofta sina företagsledningarna långt från verksamheten i Enköping, vilket innebär att beslut som kan ha stor inverkan på orten fattas långt bort. Därför behöver rutiner för dialog och informationsutbyte med dessa utvecklas.

2.4.4.4 Marknadsföra Enköpings erbjudande till företag

Att tydliggöra Enköpings erbjudande och aktivt och strategiskt marknadsföra detta är en nödvändighet för att som kommun styra utvecklingen mot önskad målbild. Konkurrensen med andra kommuner och regioner är stor. Omvärldsbevakning, benchmarking och analys är grunden för framtida kloka beslut såväl inom den kommunala organisationens som hos företagens beslutsfattare och är därmed viktiga verktyg i den kommunala verktygslådan.

2.4.4.5 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- En långsiktig etableringsstrategi tas fram som beskriver mål, prioriterade branscher, principer och önskade effekter av Enköpings kommuns framtida etableringsarbete och har tydlig koppling till kommunens hållbarhetsmål.
- En tydlig effektiv process etableras för snabb effektiv hantering av etableringsförfrågningar där roller och ansvar är klargjorda.
- Enköping tar en aktiv roll i samarbetet med organisationer som arbetar med internationella investeringar till Sverige såsom Stockholm Business Alliance (SBA).
- Aktiv samverkan mellan kommun, lokala företagen, fastighetsägare och markägare
- Kommunen driver på näringslivsutvecklingen på landsbygden genom att möjliggöra och underlätta för företag inom gröna näringar och besöksnäringen
- Säkerställa god kommunal service och infrastruktur inklusive bredband i kransorter och på landsbygden för företagare och boende
- Samverka för ökad tillgänglighet och väl fungerande kommunikationsmedel på landsbygden och i våra kransorter för företagare och boende
- Aktivt arbeta med omvärldsbevakning, benchmarking och analys.

- Vara en god affärspartner med hög avtalstrohet, där upphandlingarna upplevs enkla att förstå, rättvisa och möjliggör även för de mindre företagen att lämna anbud.
- Underlätta för fler leverantörer och mindre företag att lämna anbud genom kvalitetssäkrade upphandlingar, tidig dialog och kontinuerliga informations- och utbildningsinsatser.

2.4.5 Stärkt platsvarumärke för ökad attraktivitet och stolthet

Ett starkt varumärke som kommunicerar de unika värden som kommunen står för lockar önskade etableringar, besökare och kompetens och bidrar på det sättet starkt till kommunens vision och långsiktiga mål.

2.4.5.1 Marknadsföra platsen tillsammans kommun och näringsliv

Platsvarumärket är inte någon enskild aktörs egendom utan ägs och kan användas av alla som vill identifiera sig och dra nytta av de värden som varumärket kommunicerar. Kommunen har en aktiv och drivande roll i att paketera och kommunicera platsvarumärket. Kraften ligger i att såväl företag, föreningar och andra aktörer står bakom och stolt kommunicerar dessa värden tillsammans. Ett starkt platsvarumärke gynnar alla samhällsaktörer genom att ha direkt bäring på hur alla kommunens arbetsgivarvarumärken värderas och uppfattas, inte minst kommunens eget. Historiskt är Enköping mest känt för sin slogan Sveriges närmaste stad som bygger på det geografiska läget. För att attrahera företag och etableringar i en allt större konkurrens behövs ett mer utvecklat riktad erbjudande och ett samarbete mellan kommun, näringsliv och de strategiska partners som har ansvar för etableringar på såväl regional och nationell som internationell nivå. De befintliga företagen och arbetsgivarna är alla potentiella ambassadörer och marknadsförare av Enköping. Nöjda företagare är de bästa marknadsförarna av alla.

Starka s.k. destinationer såsom Fjärdhundraland är besöksanledningar som lockar tusentals besökare årligen till Enköpings kommun. Genom att lyfta dessa och utveckla fler starka destinationer stärker vi Enköping som plats och lockar fler besökare, företagare och boende till Enköpings kommun. Här finns en stor potential i att utveckla och paketera Enköpings utbud riktat till såväl privatresenärer som affärsresenärer och grupper. Att utveckla besöksnäringen, evenemangs- och idrottsturismen är en viktig del i att stärka Enköpings platsvarumärke.

2.4.5.2 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- Strategiskt arbeta med att stärka platsens varumärke.
- Paketera och marknadsföra kommunens erbjudande utifrån målgrupperna befintliga företag, företagsetableringar och potentiella nystartare.
- Systematiskt arbeta med kommuninvånare, kommunmedarbetare och företagets stolthet över platsen man bor och verkar i.
- Stödja företag och andra aktörer som vill kommunicera med hjälp av platsvarumärket.
- Utveckla strategiska partnerskap för samverkan mellan kommun, näringsliv och akademi.
- Paketera och marknadsföra strategiska områden i utveckling/omvandling tex Myran, centrum, hamnområdet och landsbygden.
- Utveckla och marknadsföra destinationer inom Enköpings kommun för att locka fler besökare och utveckla besöksnäringen.

2.4.6 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av näringslivets viktigaste frågor och samtidigt en stor utmaning enligt flera undersökningar gjorda av näringslivets organisationer och aktörer (Svenskt näringsliv, Handelskammaren 2021) På kort och lång sikt är förmågan att rekrytera och behålla kompetens en nyckelfråga för näringslivets utveckling, konkurrenskraft och tillväxt. Enköping ligger strategiskt till geografiskt, med tillgång till en stor arbetsmarknad i Mälardalen. Här finns Mälardalens Universitet i Västerås och Eskilstuna, Uppsala Universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) på nära avstånd.

2.4.6.1 Stark konkurrens

I takt med globaliseringen konkurrerar företag och arbetsgivare i Enköpings kommun alltmer på en nationell och även internationell marknad. Konkurrensen om arbetskraften är stor och för näringslivet och andra arbetsgivare är kompetensförsörjning en förutsättning för överlevnad och tillväxt. Det ställer också stora krav på utbildningssystemet. Att matchningen mellan näringslivets behov och utbildningssystemets samlade utbud går hand i hand. Här är samverkan mellan akademi, kommuner och regioner samt näringslivet avgörande för att vi ska lyckas.

2.4.6.2 Livslångt lärande

Tillgång till utbildning på alla nivåer är en viktig faktor för kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Det samlade utbudet av utbildningar på olika nivåer och genom hela livet, det livslånga lärandet, kommer att vara avgörande för vår förmåga att lyckas konkurrera om arbetskraften och kompetensen i Enköping. Samverkan mellan kommunen och Universitet och Högskola är viktig parameter. Likaså samarbetet för fler unika Yrkehögskoleutbildningar, där näringslivet är med i kravställandet och utformandet av utbildningarna är betydelsefulla här. Kommunens kunskap om arbetsgivarnas kompetensbehov är väsentlig. Här är yrkesgruppen Studie- och yrkesvägledare en viktig länk mellan arbetsliv och utbildningssystemet.

Grund- och gymnasieskolan har en särskilt viktig roll när det gäller långsiktig kompetensförsörjning. Även kommunens arbetsmarknadsenhet och vuxenutbildningen har en stor betydelse för kompetensförsörjningen och det livslånga lärandet.

2.4.6.3 Strategi

Följande är exempel på strategiska aktiviteter inom fokusområdet:

- Utveckla samverkan mellan näringsliv, kommun och skola och ta fram en gemensam strategi för kompetensförsörjning för näringslivet i Enköping
- Öka samarbetet mellan näringsliv, utbildningsväsendet och kommunen för att möjliggöra olika former av praktik inom bl.a. grundskola, gymnasium och Yrkehögskola. Under 2023 planeras även ett pilotprojekt med fokus på ökad social hållbarhet i samband med kommunens upphandlingar och där kriterier om att ta emot praktikanter vägs in.
- Öka samverkan med grund- och gymnasieskolan för att ge eleverna bra info och kunskap om arbetsmarknaden samt kontakter med lokala arbetsgivare för olika former av praktik
- Öka samverkan mellan Yrkehögskolan, utbildningsanordnare och det lokala och regionala näringslivet för fler YH-utbildningar inom framtida bristyrken
- Öka samverkan med Mälardalens universitet med fokus på gemensamma utvecklingsprojekt för små och medelstora företag samt tillgängliggörande av forskning inom relevanta fokusområden såsom entreprenörskap, energi och automation
- Samverkan med Uppsala universitet kring forskning och innovation samt regionala utvecklingsprojekt kring tex. energi, och Life Science

- Samverkan med SLU kring forskning och innovation inom jord- och skogsbruk samt småskalig livsmedelsproduktion och gröna näringar
- Möjliggöra möten mellan studieyrkesvägledare och näringsliv tex genom studiebesök för ökad ömsesidig förståelse
- Samverka med Folkhögskola och studieförbund kring vuxenutbildning och livslångt lärande och karriärväxling
- Fortsatt samarbete med organisationer som verkar för entreprenörskap i skolan såsom Ung Företagsamhet.
- Genomföra matchnings- och rekryteringsaktiviteter på lokal och regional nivå för att öka sysselsättningen och tillgodose arbetslivets behov av kompetens
- Marknadsföra Enköping som en attraktiv ort att driva företag och arbeta i.

2.5 Genomförande

Genomförandet av programmet bygger på ett nära samarbete med politik och tjänstemän, företagare, näringslivsaktörer och organisationer lokalt och regionalt.

2.5.1 Handlingsplaner med aktiviteter

Handlingsplaner ska komplettera näringslivsprogrammet och beskriva mer i detalj hur arbetet inom respektive fokusområde ska bedrivas, vilka aktiviteter och insatser som behöver genomföras för att nå de strategiska målen och vem som ansvarar för dessa.

2.5.2 Ett internt lagarbete och externt samspel

Det övergripande ansvaret för genomförandet av näringslivsprogrammet ligger hos kommunstyrelsen och kommundirektören. Näringslivsavdelningen och näringslivschefen ansvarar för processledning och operativt genomförande. För att lyckas sker arbetet i nära samverkan med samtliga förvaltningar i kommunen. Arbetet med platsvarumärket och marknadsföring av Enköping som en attraktiv plats för företagande och etablering sker i nära samarbete med kommunikationsavdelningen.

Respektive nämnd ansvarar för sina handlingsplaner.

Genomförandet av näringslivsprogrammet ska ske i nära dialog och samverkan med det lokala näringslivet. Arbetet sker i olika forum såsom näringslivsrådet, LRF:s kommungrupp, bygg- och fastighetsägargruppen samt i samarbete med

befintliga organisationer såsom Företagarna i Enköping. Även de regionala näringslivsorganisationerna är viktiga samarbetspartners i genomförande av programmet såsom ALMI, Ung Företagsamhet, Svenskt näringsliv, Handelskammaren Uppsala samt Region Uppsala m.fl. Samverkan med Mälardalens Universitet (MDU), sker genom samverkansavtalet som tecknats under 2022. Inom ramen för detta ges möjligheter för näringslivet att ta del av viktig forskning och innovation samt identifiera intressanta projekt som främjar näringslivs- och samhällsutveckling och i det längre perspektivet och kompetensförsörjningen lokalt och regionalt.

2.5.3 Omvärlden påverka prioriteringar

I genomförandet av näringslivsprogrammet måste hänsyn tas till olika omvärldsfaktorer. Coronapandemin och krisen i Ukraina har tex. haft en stark påverkan på näringslivet. Komponentbrist, höga el- och drivmedelspriser är faktorer som påverkar företag inom t ex. transportsektorn, tillverkningsindustrin och besöksnäringen. Näringslivsprogrammet kommer att behöva revideras under hand beroende på omvärldsfaktorer vi inte nu kan förutse men som starkt påverkar näringslivets förutsättningar.

2.6 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning görs utifrån fullmäktiges långsiktiga mål och de övergripande målen i näringslivsprogrammet.

Uppföljning ska ske årligen på övergripande nivå samt inom respektive nämnd och i externa företagarforum.

www.enkoping.se

Paragraf 84

Ärendenummer KS2022/520

Antagande av näringslivsprogram 2023-2027

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar att:

1. anta näringslivsprogram 2023–2027, enligt förslag daterat 2023-05-19.

Beskrivning av ärendet

Näringslivsprogrammet 2023–2027 ger den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun och pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet.

Kommunstyrelsen har skickat programmet på remiss till tekniska nämnden, miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, ENA Energi AB, AB Enköpings Hyresbostäder samt räddningstjänsten Enköping-Håbo att besvara senast 31 mars. Remissvaren har beaktats och kommenteras i sammanställning och analys av inkomna remissvar. Remissvaren har över lag varit positiva till näringslivsprogrammet.

När näringslivsprogrammet antagits ska handlingsplaner arbetas fram av nämnderna. De aktiviteter som innebär kostnader ska specificeras i nämndernas årsplaner inför kommande budgetår under programperioden 2024–2027. Ett väl fungerande och konkurrenskraftigt näringsliv utgör en viktig ekonomisk grund för Enköpings kommun. I näringslivet skapas arbetstillfällen, och de skatteintäkter som kommer från näringslivet bidrar till tillväxt och en god kommunala service. Den gröna omställning som pågår och som krävs för att nå våra gemensamma hållbarhetsmål kräver ett nära samarbete mellan näringslivet och offentlig sektor.

Yrkanden

Ulrika Ornbrant (C) och Kristjan Valdimarsson (SD) yrkar att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar att:

1. anta näringslivsprogram 2023–2027, enligt förslag daterat 2023-05-19.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Ulrika Ombrants (C) med fleras yrkanden och finner så.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2023-05-22

Sammanställning och analys av inkomna remissvar, 2023-04-20

Förslag, Näringslivsprogram 2023–2027, 2023-05-19

Protokollsutdrag, miljö- och byggnadsnämnden 2023-02-09 § 33, Dnr 2022–978

Protokollsutdrag, Socialnämnden 2023-03-28 § 57, SN2022/199

Protokollsutdrag, Tekniska nämnden 2023-03-23 § 32, TF2022/1237

Protokollsutdrag, Upplevelsenämnden 2023-03-16 § 23, UPN2022/204

Protokollsutdrag. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2023-03-15 § 39, UAN2022/1358

Protokollsutdrag, Vård- och omsorgsnämnden 2023-03-29 § 45, VON2022/160

Näringslivsavdelningen
Emelie Bårgård
Emelie.bargard@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Antagande av näringslivsprogram 2023–2027

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta näringslivsprogram 2023–2027, enligt förslag daterat 2023-05-19.

Ärendet

Beskrivning av ärendet

Näringslivsprogrammet 2023–2027 ger den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun och pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet.

Kommunstyrelsen har skickat programmet på remiss till tekniska nämnden, miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden, upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, ENA Energi AB, AB Enköpings Hyresbostäder samt räddningstjänsten Enköping-Håbo att besvara senast 31 mars. Remissvaren har beaktats och kommenteras i sammanställning och analys av inkomna remissvar. Remissvaren har över lag varit positiva till näringslivsprogrammet.

Ekonomiska konsekvenser

När näringslivsprogrammet antagits ska handlingsplaner arbetas fram av nämnderna. De aktiviteter som innebär kostnader ska specificeras i nämndernas årsplaner inför kommande budgetår under programperioden 2024–2027.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Ett väl fungerande och konkurrenskraftigt näringsliv utgör en viktig ekonomisk grund för att Enköpings kommun. I näringslivet skapas arbetstillfällen, och de skatteintäkter som kommer från näringslivet bidrar till tillväxt och en god kommunala service. Den gröna omställning som pågår och som krävs för att nå våra gemensamma hållbarhetsmål kräver ett nära samarbete mellan näringslivet och offentlig sektor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2023-05-22

Sammanställning och analys av inkomna remissvar, 2023-04-20

Förslag, Näringslivsprogram 2023–2027, 2023-05-19

Protokollsutdrag, Miljö- och byggnadsnämnden 2023-02-09 § 33, Dnr 2022–978

Protokollsutdrag, Socialnämnden 2023-03-28 § 57, SN2022/199

Protokollsutdrag, Tekniska nämnden 2023-03-23 § 32, TF2022/1237

Protokollsutdrag, Upplevelsenämnden 2023-03-16 § 23, UPN2022/204

Protokollsutdrag. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2023-03-15 § 39,
UAN2022/1358

Protokollsutdrag, Vård- och omsorgsnämnden 2023-03-29 § 45, VON2022/160

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Anna Holmström
Näringslivschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Respektive nämnd, för kännedom

Kommunledningsförvaltningen
Anna Holmström
anna.holmstrom@enkoping.se

Sammanställning och analys av remissvar för Näringslivsprogram 2023–2027

Inledning

Förslaget remitterades av kommunstyrelsen den 18 oktober 2022 till följande nämnder: vård- och omsorgsnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, upplevelsenämnden, tekniska nämnden, socialnämnden, miljö- och byggnadsnämnden samt ENA Energi AB, AB Enköpings Hyresbostäder samt räddningstjänsten Enköping-Håbo.

Sista dag för att lämna synpunkter var den 31 mars 2023. Samtliga nämnder inkom med svar inom utsatt tid.

I nedanstående text sammanfattas inkomna synpunkter och ändringsförslag gällande näringslivsprogrammet 2023–2027. Under varje synpunkt eller förslag finns en kommentar som svar på hur dessa hanterats.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden anser att näringslivsprogrammet har ett bra och brett innehåll och att de sex fokusområdena som lyfts är relevanta. Programmet skulle dock tydligare kunna inkludera hela kommunen, såväl kärnverksamheter som styr- och stödverksamheter. Nämnden lyfter också att man möjligen bör använda en mer allmän formulering kring nuvarande långsiktiga mål, eftersom de målen kan komma att ändras under nästa år.

Kommentar: Näringslivsprogrammet omfattar många områden. Man har valt att sätta tydliga mätbara mål för att det ska vara möjligt att följa upp och mäta den förflyttning som är önskvärd inom nöjd kund index (NKI), nöjd upphandlings index (NUI) samt företagsklimatet. En tydlig koppling till gällande långsiktiga mål behövs i programmet. Programmet kommer få förhålla sig till eventuellt nya politiska mål som tas under programperioden.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiv till att programmet har tagits fram. De lyfter inga synpunkter på själva programmet i sitt remissvar.

Socialnämnden

Socialnämnden anser att näringslivsprogrammet och dess fokusområden är positivt för kommunens utveckling. Socialnämnden har i sitt remissvar utöver det inga synpunkter på själva programmet.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ställer sig positiva till det framtagna näringslivsprogrammet. Det finns en tydlig målsättning där strategin fångat in såväl stora som små/mikroföretag, vilket skapar möjligheter för tillväxt och utveckling.

Tekniska nämnden lyfter att begreppet hållbar/hållbart inte definieras i dokumentet. Nämnden ser en vinning i att rikta begreppet till exempelvis kommunens koldioxidbudget för att vägleda hur området hållbarhet ska tillämpas och följas upp. Nämnden anser också att programmet skulle kunna kopplas samman med koldioxidbudgeten för att säkerställa att utvecklingen och etableringar går i linje med det utrymme som koldioxidbudgeten medger.

Kommentar: Definitionen av begreppet hållbar/hållbarhet har förtydligats i programmet. Enköpings kommun har en tydlig och hög målsättning avseende hållbarhet, definierad i Klimatkontraktet med mål att nå klimatneutralitet år 2030. Med hållbarhet avses såväl ekonomisk som miljömässig och social hållbarhet. Den snabba tillväxt som sker både genom nya företagsetableringar, inflyttning och utveckling av befintliga verksamheter ställer höga krav på samarbete mellan näringsliv och det offentliga för att nå våra gemensamma klimatmål. Kommunen ska verka för att etableringar och tillväxtprojekt går i linje med kommunens hållbarhetsmål. Kommunledningsförvaltningen anser det inte vara relevant att koppla samman programmet med koldioxidbudgeten, då arbetet befinner sig i ett för tidigt skede.

Tekniska nämnden påpekar också att programmet beskriver lagarbete och samspel med forum som etablerats, men dessa forum innefattar inte naturligt mikroproducenter, småbrukare, delningsekonomier och exempelvis odlingskooperativ och nämnden önskar att man funderar över hur dessa kan bli en del av dialogerna.

Kommentar: Inom ramen för vårt landsbygdsutvecklingsarbete har näringslivsavdelningen kontinuerlig dialog med grupper som omfattar mikroproducenter, småbrukare m.m. Intressena från dessa grupper fångas också upp av organisationerna Fjärdhundraland, Lantmännens Riks Förbunds (LFR) kommungrupp, samt fristående företagarnätverk exempelvis i södra Trögden. Dessa är även representerade i det lokala näringslivsrådet. Kommande landsbygdsprogram tar fokus på dessa frågor.

Tekniska nämnden spelar också in att näringslivsprogrammet skulle kunna innehålla en etableringsstrategi, istället för att enbart hänvisa till en. Då skulle antalet styrdokument minska, vilket också minskar risken för motsättningar. Med ett samlat dokument blir det lättare för både näringsliv och tjänstepersoner att hitta rätt.

Kommentar: Arbetet med att ta fram en etableringsstrategi ryms inte inom näringslivsprogrammet. Den blir ett komplement som pekar ut vilka områden och branscher som vi i Enköping vill komplettera vårt befintliga näringsliv med. Framtagandet ska ske i samarbete med övriga förvaltningar såsom samhällsbyggnadsförvaltningen m fl.

Kompetensförsörjningen som beskrivs kopplas väldigt starkt till närliggande universitet och nämnden anser att man skulle kunna lyfta fram även andra former av utbildningar kopplat till just kompetensförsörjningen. På så viss skulle kommunen signalera att all form av utbildning är viktig, oavsett lärosäte och examensform.

Kommentar: Samtliga utbildningsformer lyfts fram i programmet.

Avslutningsvis lyfter tekniska nämnden att för att målområdena ska kunna förverkligas finns det vinning i att integrera tillhörande handlingsplaner i det ordinarie målstyrning- och budgetarbetet.

Kommentar: För att få genomslag i näringslivsprogrammet krävs att aktiviteter inom de olika fokusområdena integreras i respektive nämnds årsplan. När programmet är beslutat av fullmäktige inleds arbetet med att omsätta detta på taktisk och operativ nivå hos respektive nämnd/förvaltning.

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ser flera positiva delar i näringslivsprogrammet och har valt att främst yttra sig om de delar som rör nämndens verksamheter.

Inledningsvis lyfter nämnden fram önskemål om att kommunövergripande planer och strategier arbetas fram tillsammans med berörda verksamheter, i ett betydligare tidigare skede än remissförfarandet.

Kommentar: Dialog har skett med utbildningsförvaltningen i framskrivandet av näringslivsprogrammet, i ett tidigare skede än remissförfarandet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommenterar att det på flera ställen står om samverkan, men att det inte tydligt framgår vilka parter som ska samverka. Nämnden anser också att det är oklart om arbetsmarknadsenheten ingår i

begreppet "kommun" och om yrkeshögskolan ingår i begreppet "skola" och hade önskat att detta förtydligades i programmet.

Kommentar: Samverkan ska ske mellan kommunen, det privata näringslivet samt skola/utbildning. Hur och vilka som omfattas av samarbetet kommer att framgå i handlingsplanerna och kommer att variera under programtiden beroende på behov. Arbetsmarknadsenheten ingår i begreppet kommun. Samverkan ska ske inom kommunen och mellan tex. arbetsmarknadsenheten och näringslivsavdelningen. Yrkeshögskolan omfattas av skola och kan bedrivas av såväl kommunala verksamheter som det privata näringslivet.

I programmet används begreppet "entreprenöriellt lärande", vilket nämnden anser är otydligt i det här sammanhanget. Begreppet återfinns inte längre i läroplanerna, nu används istället begreppet "entreprenörskap". Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande är olika saker.

Kommentar: Det som är viktigt i näringslivsprogrammet är hur man arbetar med det s.k. entreprenöriella lärandet i skolan, inte vilket begrepp som används i läroplanen. Studier visar att det haft positiva effekter i undervisningen på elevers skolengagemang men också bidrar till att uppmuntra och stärka entreprenöriella kompetenser såsom kreativitet, självförtroende och motivation. Ung Företagsamhet i gymnasieskolan är ett framgångsrikt koncept där Enköping ligger väl framme. Men det finns även andra sätt och initiativ där näringsliv och skola kan samarbeta för att uppmuntra stimulera elevers entreprenöriella förmågor som på sikt bidrar till att öka intresset för företagande i stort men även till intraprenörskapet hos de anställda i en organisation.

Nämnden ställer sig frågande till vad som menas med att "säkerställa att möten mellan studierkesvägledare och näringsliv sker för ökad ömsesidig förståelse".

Kommentar: Studierkesvägledarna är en viktig länk mellan arbetsliv och skola och en viktig kontakt för elever när det handlar om att få information och kunskap om arbetslivet och framtidens arbetsmarknad. Samarbete mellan det lokala näringslivet och studierkesvägledarna är avgörande för kompetensförsörjningen och bidrar till att förbättra matchningen på arbetsmarknaden mellan utbildningssystemets utbud och arbetslivets kompetensbehov. Ökad kunskap och förståelse för varandras förutsättningar, roller och behov kan underlättas tex genom gemensamma studiebesök hos lokala arbetsgivare, möten med HR-avdelningar, erfarenhetsutbytesträffar mellan arbetsgivare och studierkesvägledare. Delar av detta sker redan men kan utvecklas vidare.

I programmet står det att man ska öka samverkan mellan yrkeshögskolan, utbildningsanordnare och det lokala och regionala näringslivet för fler YH-utbildningar inom framtidens bristyrken. Nämnden anser att det är otydligt vilka som ska samverka, Enköpings kommun är ju en utbildningsanordnare.

Kommentar: För att dra nytta av YH-utbildningsformens möjligheter är fler utbildningar önskvärt totalt sett. Här kommer det även fortsättningsvis krävas samverkan både privata och kommunala utbildningsanordnare. Här finns intresse från näringslivet att samverka kring fler utbildningar, deltagande i ledningsgrupper kopplat till utbildningarna samt underlätta för fler LIA-platser hos de lokala arbetsgivarna (Lärande i arbete). Inom området krävs ett samarbete mellan näringslivsavdelningen, arbetsmarknadsenheten, förvaltningarna, lokala arbetsgivare för att öka intresset för yrken.

Nämnden lyfter att det vore önskvärt att det lokala näringslivets roll i att utveckla den sociala hållbarheten i kommunen blir tydligare i programmet. Nämnden uppmanar att näringslivsavdelningen och utbildningsförvaltningen samråder om de exakta formuleringarna gällande praktikplatser i näringslivsprogrammet.

Kommentar: Kommunledningsförvaltningen ser inget behov av att ändra formuleringarna kring social hållbarhet eller praktikplatser i programmet. Under fokusområde "Kompetensförsörjning" beskrivs arbetet med social hållbarhet och praktikplatser. Hur nämnden ska jobba med praktikplatser kommer närmare definieras i det handlingsprogram som nämnden/förvaltningen ska ta fram.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden anser att den roll vuxenutbildning på gymnasial nivå har för att möta kompetensförsörjningsbehovet tydligare kan lyftas i näringslivsprogrammet.

Kommentar: Kommunledningsförvaltningen anser inte att vuxenutbildningens roll behöver förtydligas i programmet. Mer specifikt hur nämnden ska arbeta med frågorna kommer framgå i nämndens handlingsplan.

Avslutningsvis lyfter nämnden ett behov av att korrekturläsa dokumentet, eftersom man bland annat hänvisar till "arbetsmarknadsavdelning" istället för "arbetsmarknadsenhet".

Kommentar: Programmet är korrekturläst och felaktiga hänvisningar rättade.

Upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden gör bedömningen att näringslivsprogrammet är bra och kommer vara till stöd för kommunens arbete för ett välmående näringsliv. En

övergripande styrka menar nämnden är den uttalade strategiska riktningen av utökad samverkan mellan förvaltningar och det lokala näringslivet för att en förflyttning ska kunna göras. Nämnden lyfter även det positiva förslaget för genomförande där en grupp med representanter från olika förvaltningar är med för att driva innehållet i programmet till genomförande med tillhörande handlingsplaner.

Upplevelsenämnden anser att programmet behöver förtydligas och ytterligare beskriva hur förslaget till identifierade mål med innehåll har arbetats fram, och vilka parter som varit delaktiga. Upplevelsenämndens verksamheter har inte varit involverade i framtagandet av programmet och nämnden noterar därför att vissa komponenter för ett framgångsrikt arbete för ett välmående näringsliv till viss del saknas och behöver förtydligas.

Kommentar: Hur programmet arbetats fram förtydligas under vad är Enköpings näringslivsprogram samt årliga handlingsplaner med aktiviteter, s. 3. Näringslivsavdelningen har utgått från näringslivets behov i framtagandet av programmet.

Nämnden lyfter att besöksnäringen som en del i övrigt näringsliv behöver beredas mer plats i programmet.

Kommentar: Besöksnäringen lyfts i flera delar av programmet, både som näring och kopplat till de företagsgrenar som är en del av näringen, tillsammans med andra näringar. Näringslivsprogrammet sätter fokus på viktiga generella fokus- och utvecklingsområden som många gånger är branschöverskridande. Näringslivsprogrammet har inte som ambition att vara ett utvecklingsprogram för olika specifika branscher.

Upplevelsenämnden anser vidare att programmet bör beskriva hur det lokala föreningslivet och civilsamhället tillsammans är viktiga samverkansaktörer och hur det kan kopplas till det lokala näringslivet. Nämnden lyfter vikten av föreningslivet som grogrund för att utveckla färdigheter inom ledarskap och skapa unga ledare, inte minst inom näringslivet. Nämnden föreslår att kommunen bör strategiskt stötta civilsamhällets arbete med att rekrytera unga ledare och ser att samverkan mellan studieförbund och näringsliv kan vara en del av den utvecklingen.

Kommentar: Erfarenhet av ideellt ledarskap är en viktig erfarenhet som bidrar till kunskap inom ledarskap i stort. Föreningslivet bidrar också till att utveckla förmåga till att ta initiativ och ansvar som är attraktivt för arbetsgivare. Kommunen arbetar aktivt med UF- Ung företagsamhet som en del med näringslivet, vilket lyfts i programmet. Det är ett sätt där näringslivet tagit initiativ till att verka för att utveckla unga ledare. Civilsamhället och föreningslivet bör utveckla sina former för hur rekryteringen av unga ledare

kan drivas, i samverkan med näringsliv och kommunens
föreningssamordnare.

Nämnden lyfter också kulturlivets betydelse för ett fungerande näringsliv,
kommunens attraktivitet samt vid samhällsbyggnad.

Kommentar: Kulturlivet fyller en viktig roll för en livskraftig kommun som är
attraktiv för boende som besökare. Aktiviteter och arrangemang görs av en
bredd av samhällsaktörer, såväl företagare som föreningsliv med flera.

Paragraf 33

Nämndremiss – Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023-2027

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget och överlämna yttrandet till Kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat Näringslivsprogram 2023-2027 på remiss till nämnden att besvara senast 31 mars. Programmet ger den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun och pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet.

Miljö- och byggnadsförvaltningen bedömning

Förvaltningen som dagligen möter företagare har prioriterat näringslivsarbetet under många år och samlat mycket kunskap och erfarenhet inför arbetet framåt. Vi tycker att näringslivsprogrammet har ett bra och brett innehåll, de sex fokusområdena som lyfts är relevanta. Programmet kunde vara tydligare med att inkludera hela kommunen såväl kärnverksamheter som styr- och stödverksamheter, eftersom det är kommunens gemensamma förmåga, effektivitet och attraktivitet som bedöms i mötet mellan kommun och näringsliv. Möjligen bör man också använda en mer allmän formulering kring nuvarande långsiktiga mål vilket kan komma att förändras nästa år och formuleringen riskerar därför bli inaktuellt under programperioden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, remiss av näringslivsprogrammet
Näringslivsprogram 2023-2027, remissversion

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, för åtgärd

Paragraf 57

Ärendenummer SN2022/199

Näringslivsprogram 2023-2027

Beslut

Socialnämnden beslutar att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Näringslivsprogrammet visar den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun. Programmet har sex fokusområden som ska prioriteras under 2023-2027. Kommunstyrelsen önskar synpunkter från nämnder, bolag och kommunalförbund.

Socialförvaltningens bedömning

Näringslivsprogrammet och dess fokusområden är positivt för kommunens utveckling. Näringslivsprogrammet har sex fokusområden där socialnämndens yttrande avgränsas utifrån nämndens ansvarsområde.

Inom Socialnämndens område ligger ansvar för serveringstillstånd samt tillsyn avseende alkoholservice och försäljning av tobak enligt rådande lagstiftning. Idag finns ett utarbetat tillvägagångssätt i enlighet med rådande lagstiftning som fungerar väl. Det finns en bra och tydlig kommunikation med sökande och utredningar och beslut avseende serveringstillstånd fattas inom den tidsram som lagstiftning och riktlinjer möjliggör. Det är av stor vikt att företagare får tydlig information kring ansökan, utrednings- och tillståndsprocessen för att de ska uppfatta gott bemötande, god service samt att de får bra förutsättningar för att etablera sig. I takt med att kommunens näringsliv växer är det därmed av vikt att handläggare får tillräckliga förutsättningar att genomföra arbetet med god kvalitet.

I arbetet med att Enköping ska vara en attraktiv och trygg kommun finns behov av samverkan utifrån ett trygghetsskapande arbete samt i arbetet kring social problematik. Det befintliga arbetet kring Tryggare Enköping är viktigt när kommunens näringsliv växer och nya utmaningar kan uppstå. Socialnämnden ser gärna att näringslivet bjuds med på forumet Tryggare Enköping som aktiv deltagare.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Paragraf 32

Ärendenummer TF2022/1237

Svar på remiss av näringslivsprogram 2023-2027

Beslut

Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Tekniska nämnden har tagit emot en remiss från kommunstyrelsen, KS2022/520, med ett förslag på ett näringslivsprogram för kommunen. Näringslivsprogrammet pekar ut den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun. Programmet ger stöd i arbetet mot kommunens vision och målet "Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer". De utpekade fokusområdena i programmet är ett resultat av de samtal och dialoger som näringslivsavdelningen fört med det lokala näringslivet, dess organisationer och aktörer.

Programmet pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras under programperioden 2023–2027 i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet och måluppfyllelsen. Eftersom näringslivsprogrammet spänner över stora delar av kommunens verksamhet önskar kommunstyrelsen synpunkter från nämnder, bolag och kommunalförbund.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen ställer sig positiva till det framtagna näringslivsprogrammet. Det finns tydlig målsättning där strategin fångat in såväl stora som små/mikro företag vilket skapar möjligheter för tillväxt och utveckling. Med remissvaret vill vi lämna några reflektioner till det fortsatta arbetet med näringslivsprogrammet:

- Begreppet "hållbar" samt "hållbart" förekommer frekvent i dokumentet men en mer ingående förklaring till vad det innebär saknas i beskrivningen. Hållbarhet är ett brett samlingsnamn som kan innefatta många olika betydelser och tolkningar. Här kan det finnas vinning i att rikta begreppet till exempelvis kommunens koldioxidbudget för att vägleda hur området hållbarhet ska tillämpas och följas upp.
- Ett till övergripande mål för näringslivsprogrammet skulle kunna vara att koppla samman denna med koldioxidbudgeten för att säkerställa att

utvecklingen och etableringar går i linje med det utrymme som koldioxidbudgeten medger.

- Näringslivsprogrammet beskriver lagarbete och samspel med forum som etablerats. Men dessa innefattar inte naturligt mikroproducenter, småbrukare, delningsekonomier och exempelvis odlingskooperativ. Ett inspel är därför att fundera på hur grupper som dessa kan bli del av dialogerna.
- I näringslivsprogrammet står på sidan 15 att en långsiktig etableringsstrategi ska tas fram. Ett inspel här är att fundera på om inte själva näringslivsprogrammet med fördel skulle kunna innehålla detta för att minska antal styrdokument och även minska risken för motsättningar. Med ett samlat dokument blir det lättare för både näringsliv och tjänstepersoner att hitta rätt.
- På sidan 18 beskrivs kompetensförsörjningen men denna kopplar väldigt starkt till närliggande universitet. Det finns även YH-utbildningar, medborgarskola och yrkesprogram på gymnasienivå som är viktiga för framtidens kompetensförsörjning. Denna form av utbildningar nämns lite längre bak i dokumentet men kan med fördel samskrivas under beskrivningen av kompetensförsörjning tillsammans med universiteten. Det skulle signalera att all form av utbildning är viktig, oavsett lärosäte och examensform.
- För att näringslivsprogrammets målområden ska förverkligas finns det vinning i att integrera tillhörande handlingsplaner i det ordinarie målstyrning- och budgetarbetet.

Bilaga: Remiss av näringslivsprogrammet 2023-2027, KS2022/520.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Paragraf 23

Ärendenummer UPN2022/204

Näringslivsprogram 2023-2027

Beslut

Upplevelsenämnden tillstyrker förvaltningens svar på remiss – Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023 – 2027.

Beskrivning av ärendet

Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023–2027 är sänd på remiss, för att samla in synpunkter inför framtagande av en slutlig version. Remissvar har sammanställts av förvaltningens två olika verksamhetsområden med tillhörande enheter.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att förslag till näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023–2027 är bra och kommer att vara till stöd vid kommunens arbete för ett välmående näringsliv. En av programmets övergripande styrkor är den uttalade strategiska riktningen där utökad samverkan mellan förvaltningar och det lokala näringslivet är förutsättningar för att förflyttningen ska kunna göras. Förvaltningen ser också positivt på det forum med representanter från förvaltningarna, som ska bildas som del i att förverkliga innehållet i programmet, med tillhörande handlingsplaner.

I förslag till näringslivsprogram finns även plats för tillägg, där förvaltningen i detta remissvar tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

Förvaltningen ser att programmet behöver förtydligas och ytterligare beskriva hur förslag till identifierade mål med innehåll har arbetats fram, och vilka parter som har varit delaktiga. Upplevelseförvaltningen ser inte att dess verksamheter eller enheter har varit aktivt delaktiga i processen för framtagande och noterar därmed att komponenter för ett framgångsrikt arbete för ett välmående näringsliv till viss del saknas och behöver förtydligas. I upplevelsenämndens reglemente finns ett flertal ansvarsområden som är kopplade till kommunens arbete för ett gott näringsliv:

Besöksnäring är en basnäring för Sverige, med en stor betydelse för det lokala näringslivet i Enköping. Programmet hänvisar helt riktigt till att ett särskilt arbete för besöksnäring löper parallellt, men förvaltningen menar att besöksnäring som del i övrigt näringsliv behöver beredas mer plats i programmet.

Vidare bör programmet beskriva hur det lokala föreningslivet och civilsamhället, tillsammans är viktiga samverkansaktörer och hur det kan kopplas till det lokala näringslivet. Att engagera sig i föreningsliv som ledare och/eller styrelseledamot är ett viktigt sätt att utveckla de färdigheter som krävs för att utvecklas inom näringsliv. Här bör vi som kommun arbeta strategiskt med att stötta civilsamhällets arbete med att rekrytera unga ledare, vilket ökar kunskap om entreprenörskap som är viktigt för näringslivets långsiktiga utveckling. Här kan även samverkan mellan näringsliv och studieförbund vara en del av utvecklingen.

Idrottsturismens betydelse för det lokala näringslivet i Enköping är därtill betydande, där exempelvis kommunens lokaler och, både inomhus och utomhus bokas av näringslivet vid exempelvis företagarmässor. Här är funktionen bokningsservice en viktig part.

Ett levande kulturlivs betydelse för ett fungerande näringsliv, är även något som förvaltningen vill lämna som medskick vid fortsatt bearbetning av programmet. Kulturlivet bidrar till platsens attraktivitet, som i förlängningen bidrar till att attrahera arbetskraft och inflyttning till kommunen, inte minst för familjer och barnfamiljer. I kommunen finns en kulturell infrastruktur i form av kulturscener, kulturlokaler och gestaltad livsmiljö med stora evenemang som Trädgårdsdagen och Måndagskvällar. Den kulturella infrastrukturen är även något som är prioriterat i och med renovering av medborgarhuset Joar Blå med omställning till kulturhus.

Ett levande kulturliv bidrar till att stärka platsvarumärket, men även för en hållbar och effektiv samhällsbyggnadsprocess. Ett konkret exempel är hur programmet omnämner området Myran som "ska utvecklas till en modern mötesplats för handel, affärer och bostäder". Här bör även nämnas kommunens ickekommersiella mötesplatser och vårt ickekommersiella aktivitetsutbud.

Då programmet blir ett bland kommunens övriga styrande dokument, med nämnder, förvaltningar och bolag som läsare föreslår förvaltningen slutligen att det även produceras en populärversion med bilder och förslagsvis även en infofilm, som del i det kommande arbetet med att göra programmet känt och använt.

Synpunkter av mer språklig karaktär, inklusive behov av förklaring av facktermer skickas separat till handläggare för programmet. Förslagsvis läggs ett avsnitt för ordlista längs bak i programmet.

Förvaltningens förslag till upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden tillstyrker förvaltningens svar på remiss – Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023 – 2027.

Arbetsutskottets förslag till upplevelsenämnden

Upplevelsenämnden tillstyrker förvaltningens svar på remiss – Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023 – 2027.

Kopia till:
Kommunledningsförvaltningen

Paragraf 39

Ärendenummer UAN2022/1358

Remiss Näringslivsprogram 2023–2027

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att:

1. Anta yttrande, daterat 2023-03-15, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

En remiss av Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023–2027 har den 7 december 2022 inkommit från kommunstyrelsen. Remissvaren ska ha inkommit till kommunledningsförvaltningen senast den 31 mars 2023. Enligt protokollsutdraget pekar näringslivsprogrammet ut den långsiktiga riktningen för arbetet med näringslivsutveckling i Enköpings kommun. Programmet ger stöd i arbetet mot kommunens vision och målet "Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer".

Programmet pekar ut sex fokusområden som ska prioriteras under programperioden 2023–2027 i syfte att uppnå de långsiktiga målen. Programmet beskriver kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet samt identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer för genomförandet och måluppfyllelsen. Eftersom näringslivsprogrammet spänner över stora delar av kommunens verksamhet önskar kommunstyrelsen synpunkter från nämnder, bolag och kommunalförbund.

De utpekade fokusområdena i programmet är ett resultat av de samtal och dialoger som näringslivsavdelningen fört med det lokala näringslivet, dess organisationer och aktörer. Internt i kommunen har dialog förts med de förvaltningar och enheter som har stor bäring på näringslivsarbetet. Programmet beskriver kommunens uppdrag och prioriteringar för att uppnå målet med att skapa de bästa förutsättningar för företag som vill starta, växa och etablera sig i Enköpings kommun. Genomförandet av programmet bygger på en nära samverkan med politik och tjänstemän, företagare, näringslivsaktörer och organisationer lokalt och regionalt. Årliga handlingsplaner kompletterar programmet och beskriver mera i detalj hur arbetet inom respektive fokusområde ska bedrivas, vilka aktiviteter och insatser som behöver genomföras för att nå de strategiska målen och vem som ansvarar för dessa.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande återfinns i sin helhet i Bilaga 01.

Sammanfattningsvis ser flera förvaltningen flera positiva delar i förslaget till näringslivsprogram, inte minst att yrkeshögskolans roll tydliggörs i arbetet med att möta näringslivets kompetensbehov. Förvaltningen har dock ett antal synpunkter på olika delar i förslaget som redogörs för i bilaga 01. Förvaltningen vill också särskilt betona vikten av att kommunövergripande planer och strategier arbetas fram tillsammans med berörda verksamheter, alltså i ett betydligt tidigare skede än i remissförfarandet. Genom att jobba tillsammans tidigt skapar det betydligt bättre förutsättningar för strategier som faktiskt gör skillnad i praktiken.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Svar på remiss av Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023–2027, daterat 2022-02-17

Bilaga 01 Förvaltningens förslag till svar på Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023-2027, daterat 2023-02-17

Bilaga 02 Näringslivsprogram för Enköpings kommun 2023-2027

Bilaga 03 Protokollsutdrag från kommunstyrelsens sammanträde den 29 november 2022, paragraf 231

Utbildningsförvaltningens förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar yttrande, daterat 2023-02-17, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen

Utskottets beredning

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott 1 mars 2023.

Utskottets förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar yttrande, daterat 2023-02-17, som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Johan Enfeldt, Socialdemokraterna, yrkar:

Att stycket:

”Önskvärt vore också att det lokala näringslivets roll i att utveckla den sociala hållbarheten i kommunen blir tydligare i dokumentet. Till exempel hur näringslivet kan bidra till kommunmedborgarnas sysselsättning genom att till exempel erbjuda

praktikplatser. ”

ändras till:

Tillgången till praktikplatser är av avgörande betydelse för möjligheterna att erbjuda yrkesutbildning inom gymnasieskolan, komvux och yrkeshögskola. Näringslivsprogrammet behöver därför innehålla ett avsnitt om hur kommun och näringsliv ska samverka för att det ska finnas tillräckligt med praktikplatser. I ett näringslivsprogram bör ett sådant avsnitt innehålla

- ambitioner avseende praktikplatser inom alla kommunala förvaltningars verksamhet
- hur kommunen i upphandlad välfärdsverksamhet ska ställa krav på tillhandahållna praktikplatser
- hur kommunen i andra upphandlingar, till exempel byggen av verksamhetslokaler, ska ställa krav på praktikplatser från leverantörer
- hur kommunens näringslivsenhet kan arbeta tillsammans med det lokala näringslivet för att skapa en bättre samverkan avseende tillgång till praktikplatser i privata företag

Per-Anders Staav, Nystart Enköping, yrkar:

Att avsnittet om praktikplatser som börjar med ”Önskvärt vore också att det lokala näringslivets roll...” kompletteras med texten. ”Brist på praktikplatser kan leda till inställda utbildningar. Nämnden uppmanar att tjänstepersoner på näringslivsenheten och utbildningsförvaltningen samråder direkt om de exakta formuleringarna gällande praktikplatser i näringslivsprogrammet.”

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns 1 förslag till beslut från förvaltningen samt 1 ändringsyrkande och 1 tilläggsyrkande.

Ordföranden frågar nämnden om den godkänner propositionsordningen att först ställa förvaltningens förslag mot Johan Enfeldts (S) ändringsyrkande och finner att nämnden godkänner detta.

Ordföranden ber nämnden att genom acklamation besluta då han ställer förvaltningens förslag mot Johan Enfeldts (S) ändringsyrkande och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden ställer då förvaltningens förslag mot tilläggsyrkandet från Per-Anders Staav (NE) och ber nämnden att genom acklamation besluta.

Ordföranden finner att nämnden beslutar att bifalla tilläggsyrkandet.

Ordföranden finner att nämnden beslutar att anta yttrande daterat 2023-03-15.

Kopia till:

Kommunstyrelsen; ks.dia@enkoping.se , för åtgärd

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på remiss av Näringslivsprogram 2023–2027

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har fått Näringslivsprogram 2023–2027 på remiss och yttrar sig om de delar som rör nämndens verksamheter, det vill säga främst de förslag som finns formulerade i kapitel 3.6.

Nämnden ser flera positiva delar i förslaget till näringslivsprogram, inte minst att yrkeshögskolans roll synliggörs i arbetet med att möta näringslivets kompetensförsörjningsbehov. Förslaget har en tydlig och tillgänglig struktur, även om vissa punkter under Strategi-avsnitten är tydligare än andra. Några av de punkter som lyfts på sidan 19 och 20 ingår också redan i nämndens uppdrag, till exempel att eleverna på grund och gymnasieskolan ska få kunskap om arbetsmarknaden. Det är därför lite otydligt vad en sådan typ av punkt ska tillföra.

Nämnden vill dock lyfta en generell kommentar kring framtagandet av strategidokument där flera nämnders verksamheter berörs. Det är av stor vikt att sådana planer och strategier arbetas fram tillsammans berörda verksamheter, alltså i ett betydligt tidigare skede än i remissförfarandet, vilket inte varit fallet i framtagandet av Näringslivsprogram 2023-2027. Genom att arbeta tillsammans kan en mer träffsäker strategi arbetas fram som riktar in sig på de delar som verkligen kan utvecklas och inte redan görs, strategin får ett ägandeskap hos de verksamheter som ska arbeta med den och sammantaget gör detta att strategin verkligen kan göra skillnad i praktiken.

Utöver denna mer generella synpunkten kring framtagandeprocessen vill nämnden lämna följande kommentarer på förslaget till Näringslivsprogram:

- I flera punkter på sidan 19 och 20 står det om samverkan men det framgår inte tydligt vilka parter som ska samverka.
- På sidan 19 står följande: "Utveckla samverkan mellan näringsliv, kommun och skola och ta fram en gemensam strategi för kompetensförsörjning för näringslivet i Enköping". Även arbetsmarknadsenheten är en viktig part, eller ingår AME i

begreppet "kommun"? Yrkeshögskolan är också en viktig part men det kanske ingår i begreppet "skola"? Det vore bättre om det tydliggjordes i denna punkt vilka verksamheter som ska samverka. En ytterligare fundering kring punkten är hur strategin ska förhålla sig till riksdagens beslut om att arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå, som kommer att gälla utbildning som påbörjas 2025. Med anledning av detta ska Skolverket i samverkan med regionen ta fram ett planeringsunderlag som gymnasieskolans utbud kommer att styras av och frågan blir då hur strategin ska förhålla sig till det planeringsunderlaget, åtminstone vad gäller gymnasieskolan och vuxenutbildningens delar.

- På sidan 19 nämns begreppet entreprenöriellt lärande, vilket är otydligt i det här sammanhanget. Begreppet återfinns inte längre i läroplanerna. I gymnasieskolans läroplan står det till exempel att "Skolan ska bidra till att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande vilka ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning". Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande är olika saker.
- Vad menas med att "Säkerställa att möten mellan studieförvägledare och näringslivet sker för ökad ömsesidig förståelse" på sidan 20? Noteras bör också att studie- och yrkesvägledning inte är ett exklusivt ansvar för specifika studie och yrkesvägledare utan fler personalgrupper i skolan (se LGR22 2.6, Gy11 2.4).
- På sidan 19 står det "Öka samverkan mellan Yrkeshögskolan, utbildningsanordnare och det lokala och regionala näringslivet för fler YH-utbildningar inom framtida bristyrken". Här är det otydligt eftersom Enköpings kommun är en utbildningsanordnare. Vilka ska samverka? Menar vi yrkeshögskolan i Enköpings kommun och näringslivet? Eller tänker vi också att externa utbildningsanordnare är en viktig samverkanspart?
- Önskvärt vore också att det lokala näringslivets roll i att utveckla den sociala hållbarheten i kommunen blir tydligare i dokumentet. Till exempel hur näringslivet kan bidra till kommunmedborgarnas sysselsättning genom att till exempel erbjuda praktikplatser. Brist på praktikplatser kan leda till inställda utbildningar. Nämnden uppmanar att tjänstepersoner på näringslivsenheten och utbildningsförvaltningen samråder direkt om de exakta formuleringarna gällande praktikplatser i näringslivsprogrammet.

- I dokumentet betonas också vikten av samarbete med högskola och universitet i arbetet med att möta kompetensförsörjningsbehovet, Samtidigt finns det flera arbetsgivare inom kommunen som inte har behov av kompetens med en högskole- eller universitetsutbildning. Här har vuxenutbildning på gymnasial nivå en viktig roll att spela i kompetensförsörjningsarbetet, vilket skulle kunna framgå tydligare i dokumentet. Till exempel har vi idag redan utbildning till undersköterska och barnsköterska på gymnasial nivå. Detta är en mer tillgänglig utbildningsform för flera av våra kommunmedlemmar då intagningskraven är lägre.
- Avslutningsvis finns det behov av en redaktionell genomlysning av dokumentet. På sidan 19 står det till exempel "arbetsmarknadsavdelning" i stället för arbetsmarknadsenhet.

Paragraf 45

Ärendenummer VON2022/160

Svar på remiss om näringslivsprogram 2023-2027

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

På uppdrag av Kommunstyrelsen har det tagits fram ett näringslivsprogram. Näringslivsprogrammet beskriver Enköpings kommuns målsättningar och prioriteringar för en långsiktig hållbar näringslivsutveckling och ett positivt företagsklimat.

Programmet ger stöd i arbetet mot kommunens vision och målet "Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer". Programmet pekar ut de fokusområden som ska prioriteras under programperioden 2023-2027 i syfte att nå de långsiktiga målen.

Det beskriver även kommunens roll och uppdrag i näringslivsutvecklingsarbetet och identifierar viktiga samarbetspartners och aktörer avgörande för genomförandet och måluppfyllelsen.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningen har den 13 mars 2023 inkommit med en skrivelse i ärendet. Av ärendet framgår att förvaltningen ställer sig positiv till att detta program har tagits fram.

Kompetensförsörjningen är en av förvaltningens viktigaste frågor här och nu, men även inför framtiden. Det är en fråga som även är högst relevant för näringslivet i Enköpings kommun. Detta har bland annat mynnat ut i ett samarbete där representanter från vård- och omsorgsförvaltningen, näringslivsenheten samt representanter från lokala företag möts för att samverka kring resursfrågor i form av kompetens.

Arbetsutskottets beredning

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott har berett ärendet den 21 mars 2023 och lämnat förslag till beslut.

Arbetsutskottets förslag till vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Kopia till:
Kommunstyrelsen